

IX./10. 2009. október

www.vilagjaromagazin.hu

ára: 640 Ft

VILÁGJÁRÓ

UTAZÁSI MAGAZIN

TANZÁNIA

ERDÉLY

CSONGRÁD MEGYE

RÓMA

LIVERPOOL

TANZÁNIA

□ Szöveg: BUZÁS BALÁZS □ Fotó: BUZÁS BALÁZS, GABO KIADÓ

Tanzánia Kelet-Afrika legnagyobb országa, így lehetetlen egy kéthetes utazás alatt bejárni. Ezért a szafarizni vágyó turisták az első látogatás alkalmával többnyire az „Északi körút” néven ismert útvonalat járják be. Ez persze csak arra elég, hogy az ember belekóstoljon ebbe a hihetetlenül izgalmas világba. Közben azonban kiderül: vajon beleszeret-e annyira, hogy időről időre visszatérjen.

Kötelező szafari

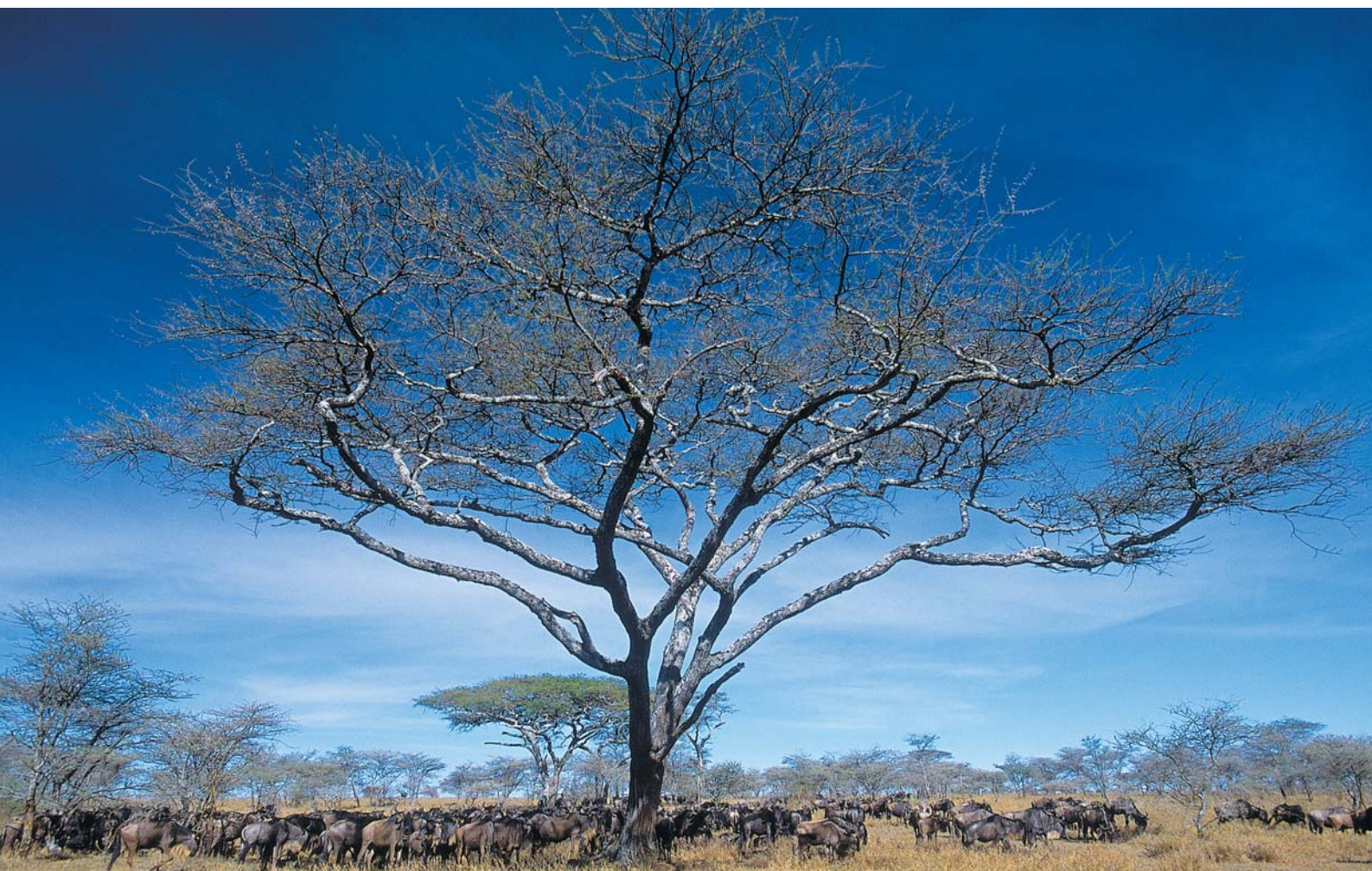
*Magányos zsiráf bandukol a Serengeti
Nemzeti Park végtelen síkságán.*

Fent: A Nagy Hasadék-völgy tavai a flamingók több fajának is otthont nyújtanak.

Lent: A tűző, déli nap nem kedvez a szafarinak. Ilyenkor a legtöbb állat – így ez a gnúcsorda is – az akáciák kopár, de terebélyes lombja alatt hűsöl.

A peremről gyönyörű kilátás nyílik a 260 négyzetkilométeres Ngorongoro-kráterre, amely a tanzániai túrák egyik kötelező állomása.

TANZÁNIA legdinamikusabban fejlődő városa, a szafarik kiindulópontja, Arusha fantasztikus környezetben, a Meru-hegy tövében terül el, és szinte bejárata a világhírű, nagy nemzeti parkoknak, mint a Serengeti, a Manyara-tó, a Tarangire és az Arusha Nemzeti Park. Ez utóbbi egykoron a balatonedericsi Afrika Múzeum alapítójának, Dr. Nagy Endrének a vadászterülete volt, emlékét ma kis múzeum őrzi. A park nagyon változatos: mocsarak, tavak, füves-bozótos részek, sűrű erdők váltják egymást, és még magas-hegy is van a területén. A 4566 méteres Meru-hegy Tanzánia második legmagasabb csúcsa. A hegy, valamint a keletre fekvő erdőségek és tavak alkotják az Arusha Nemzeti Parkot.

NYUGAT FELÉ indulva nem is lenne szükség terepjáróra, az utat ugyanis pár éve felújították, így könnyedén jutunk a „Moszkító folyó” (szuahéliül ‘Mto wa Mbu’) falunál lévő, flamingókkal tarkított Manyara-tó Nemzeti Parkhoz, amely egyike a Nagy Hasadék-völgy sós tavainak. A park területének

nagyjából egyharmada szárazföld, a többi a tó. Mielőtt 1960-ban védett területté nyilvánították, híres vadászparadicsom volt, amiről még Hemingway is írt. Állatvilágának sokszínűsége a többi parkhoz hasonló, bár a fákon pihenő oroszlánok látványa egyedi élményt ígér. Az erdőben páviáncsapatok, a savannán zsiráfok, a vízben vízilovak. Kell ennél több egy vérbeli afrikai szafarihoz?

Hiába van száraz évszak, még a terepjáró is alig tud átgázolni az elárasztott síkságon.

MTO WA MBU falu piacán számtalan törzs keveredik, fantasztikus nyelvi kavalkádnak lehetünk fültanúi. A mbugwe, iraqw, gorowa, irangi, tatoga, csagga és a maszaj törzs tagjai járnak ide ügyes-bajos dolgaikat intézni. Veszünk egy fürt banánt, majd folytatjuk utunkat. Lassan felkapaszkodunk a Ngorongoro Természetvédelmi Területhez, amely Tanzánia egyik leghíresebb látványossága és a Világörökség része.

Fent: A flamingólesre induló túravezető a Nátron-tó sekély vizében gázol.

Lent: Az 50 kilométer hosszú, és helyenként 90 méter mély Olduvai-szakadék elsősorban előember leleteiről híres.

A Serengeti időszakos tavait flamingók ezrei festik rózsaszínre. A fogságban tartott madarak fokozatosan elvesztik színüket.

Élet a kalderában

KELET-AFRIKA legjelentősebb vadvédelmi ökoszisztémájának, a Serengeti-síkságnak a szélén autózunk. A húsz kilométer átmérőjű Ngorongoro-kráter Afrika egyik legjobb vad megfigyelő helye, ahol nagy számban láthatók olyan állatok, amelyeket máshol csak óriási szerencsével lehet megpillantani. A kráter 2,5 millió évvel ezelőtt, egy óriási tűzhányó kitörése után, berogyással keletkezett, jelenleg ez a legnagyobb szabályos kaldera az egész világon.

A KALANDVÁGYÓ turista az állatsereg közepén, de a korábbi szabályokkal ellentétben már csak a kráter peremén sátorozhat. Sajnos a kempinghelyek általában nagyon egyszerűek, véce gyanánt latrina szolgál, és víz is csak néha folyik a csapból. Cserébe viszont ott a gyönyörű, csillagos égbolt, az oroszlanok üvöltése, a hiénák kacagása és a táborhelyen legelésző zebbrák látványa. A Simba kemping még ennél is jobb, oda na-

ponta bejár egy-két elefántbika, hogy a konyha melletti víztározóból oltsa szomját. Ha sok terepjáró parkol a kempingben, a sofőrök elállják a sátrak felé vezető utat, de ha hézagos a „védelem”, és valaki balga módon ennivalót felejt a sátrában, a szafariból visszatérve már csak a földbe döngölt maradványokat találja. Hiába, az elefánt kiváló szaglását nem lehet becsapni.

PERSZE A JÓL felszerelt lodge-ok egyikében is lakhatunk. Ezek is csodálatos környezetben, általában a hatalmas sziklák, a 'kopjék' mellé, vagy egyenesen azokra épültek. A kopje a Serengeti jellegzetes sziklaformációja, eróziótól legömbölyített, a legősibb gránitból álló kibukkanások. A kopjékról egyedülálló látvány nyílik a végtelen szavannára, ráadásul ezeknek a szikláknak megvan a maguk különleges növény- és állatvilága is. A szirti borzok nagyobb csapatokban lakják a sziklacsoportokat, és nem vándorolnak messzire, csupán 50-60 méte-

A Kilimandzsáró vulkán alig havas csúcsa kisrepülőből nézve.

„A SERENGETI NEM HALHAT MEG”

EZZEL A CÍMMEL írt könyvet és készített később Oscar-díjas filmet a német Bernhard Grzimek és fia, Michael arról az útjukról, mely során egy Dornier 27-es, zebracsíkos kisrepülővel indultak Frankfurtból a Serengeti-síkságra, hogy felmérjék annak vadállományát és kidolgozzák a szükséges védelmi intézkedéseket. A levegőből számolták a vadakat és feltérképezték a gnúk vándorlási útvonalát, majd a kapott adatok alapján, a helyi hatóságokkal együttműködve jelölték ki a park módosított határait.

FIA, MICHAEL már nem érhetette meg a könyv megjelenését: 1959 elején, kutatómunkája közben repülőgépével lezuhant és meghalt. Bernhard Grzimek 1987-ben hunyt el. Apa és fia síremléke a Ngorongoro-kráter peremén, a Seronera felé vezető út mentén található. Napjainkban az 1858-ban alapított Frankfurter Zoológiai Társaság (Frankfurt Zoological Society) – melynek elnöke haláláig Bernhard Grzimek volt – folytat komoly munkát Tanzániában és a világ más pontjain. *További információ:* www.zgf.de

A vízben látható, gránitszikláknak tűnő buckák valójában vízilovak. A testes állatokat lassúnak hisszük, pedig rendkívül gyorsak.

res körzetben rágják le a fűvet. A kertben kis színes agámák (gyíkfajta) napoznak, mongúz család játszik, éjszaka víziló sétálgat és a közeli itatóhoz csak úgy özönlenek a vadak.

Modern maszájok

A **VADVÉDELMI** terület másik látnivalója az Olduvai-szakadék, mely a Ngorongoro-krátertől északnyugatra fekszik. Különleges

geológiai múltjának köszönhetően a hominidák (emberfélék) kutatóinak egyik legfontosabb lelőhelye. A maszáj törzs tagjai szabadon élhetnek a Ngorongoro vidékén, de csak úgy kerülhetünk kapcsolatba velük, ha meglátogatjuk a kijelölt falvak egyikét. Én nem szeretem a turista skanzeneket, de a manyata-jellegű falu, ahová mi is ellátogattunk, egyáltalán nem ilyen. A népviseletbe öltözött maszájok hatalmas fülbevalókat, szí-

nes gyöngy nyakláncokat és réz karkötőket viselnek, testüket narancsvörös vagy tarka szövetlepedőbe burkolják. Harcias megjelenésüket fokozza, hogy lándzsákkal járnak és hajukat a fejtetőn, befonva viselik. Ez alól csak a férjes asszonyok kivételek, akik fejüket leborotválják, és bedörzsölik vörös agyaggal. Sokuk beköltözött a városokba, de néhányan még őrzik hagyományaikat, és a turizmusból próbálnak megélni.

A Ngorongoro-kráter peremén található kempingek mindennapos vendége ez a hatalmas elefántbika. A hatalmas állatoknak rendkívül jó a szaglása.

Fent: Az afrikai elefánt a ma élő legerősebb és legnagyobb szárazföldi emlősállat. Élőhelye ma már leginkább a nemzeti parkokra korlátozódik.

Lent: A zsiráfok élőhelye ma elszigetelt foltokra korlátozódik, ezek alapján a tudósok eddig 9 alfaját írták le. Ezek egyike a maszáj zsiráf.

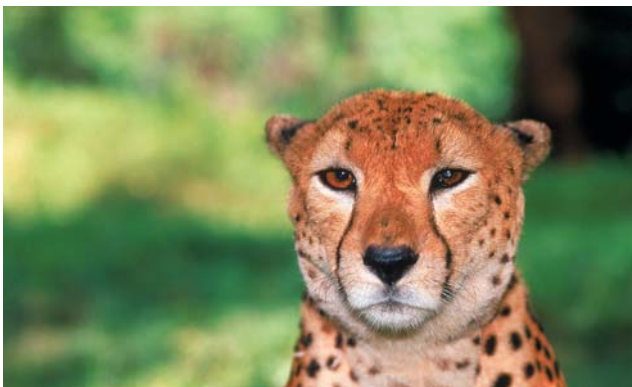

A Serengeti síkságán mintegy
200 000 alföldi zebra él.

Lent: Ki hinné, hogy az apró testű szirtiborz az
elefánt legközelebbi rokona?

Lent: Minden szafarizó turista álma, hogy megpillantson egy gepárdot.

Lent: A legelésző impalák csoportjának legéberebb tagjai a borjukat féltő nőstények.

A **FALUBAN** szabott áron fogadják az autók-
kal érkező turistákat, de cserébe bemutatják
táncaikat, a falusi életmódot, és persze nem
marad el a kötelező csecsebecse vásárlási
lehetőség sem. Ha jobban belegondolunk,
be kell látnunk, hogy a szövetruhában, ke-
zükben mobiltelefonnal és iPod-al mászkáló
maszájok csak így őrizhetik meg szokásai-
kat, népdalaikat és népművészeti tárgyaikat.
Látják, hogy a hagyományörzésnek van
értelme, mert a falu pénzt kap érte, és ez
talán rávezeti az Eminemet hallgató fiatal

maszájokat is arra, hogy büszkék legyenek
egyedülálló kultúrájukra. Azért persze na-
gyon furcsa, amikor a lefotózott maszáj fiú
megadja az e-mail címét, és kéri, hogy küld-
jük el neki a képeket, mert amikor a város-
ban jár, belül netezni...

A **MAGAS ÁRAK** ellenére a parkban elég sok
a turista, de ez csak a 23 kilométer átmérőjű
Ngorongoro-kráterben érezhető, a Seren-
getiben jól eloszlik a „tömeg”. Kivéve per-
sze, ha valami történik: például leopárd fek-

Lent: Az út szélén élelmet kunyeráló páviánokat szigorúan tilos etetni!

szik a fán, oroszlánok vadásznak, gepárd
játszik a kölykeivel, vagy bármi, ami fotó-
zásra ösztönzi a szafarizókat. A vadles köz-
ben két dolgot érdemes figyelni: az állatokat
és a parkoló terepjárókat. Ha valahol egynél
több terepjáró áll, ott biztosan valami érde-
kes dolog történik, és hamarosan 10-20 te-
repjáró is odagyűlik. A nagytestű patások
zöme könnyen megfigyelhető, de ha sze-
rencsések vagyunk, egy nap alatt akár 3-4-
féle macskát és hiénákat is láthatunk.

A Serengeti végtelen síksága

AZ 1951-BEN alapított Serengeti a második
legnagyobb területű, de a legnépszerűbb
nemzeti park Tanzániában. Területe mintegy
15 000 km², és feltehetőleg a legismertebb
és vadban leggazdagabb park egész Afriká-
ban. Neve maszáj nyelven „végtelen síksá-
got” jelent. És valóban, a Serengeti a
Ngorongoro és a tanzán-kenyai határ között
elterülő, és csaknem a Viktória-tóig nyúló
hatalmas plató jó részét elfoglalja, így a po-
ros földúton sokáig kell autózni, mire a köz-
ponti Seronera körzetbe érünk.

AUTÓBÉRLÉS ALKALMI ÁRON!

A NAP MÁR lemenőben, gyorsan el kell foglalni kempinghelyünket. Általános szabály, hogy sötétedésre minden turistának a kijelölt táborhelyeken vagy a szálloda kertjében kell tartózkodnia. Ezzel nemcsak a saját épségünket, de az állatok nyugalma is biztosítjuk. A Serengeti még ma is a kelet-afrikai állatvilág fantasztikus tárháza. Ezen a területen járva elképzelhetjük, hogy milyen lehetett korábban az afrikai szavannák és erdős szavannák állatvilága.

A TERÜLET csodás állatvilágáról már a német gyarmatosítás idején is érkeztek hírek, majd később, az 1920-as években elindultak az első szafarik. 1950-ben nyilvánították állatrezervátummá, s néhány faj ekkor már teljes védelmet élvezett. A következő évben szervezték át nemzeti parkká. Az esős évszakban – általában novembertől májusig – elképzelhetetlen mennyiségű állat tartózkodik a füves síkságon: mintegy másfél millió gnú, csaknem kétszázezer zebra és ennél is több Thomson- és Grant-gazella. A szarizó turisták azonban nem ilyenkor, hanem a száraz évszakban alig fellelhető itatóknál pillanthatják meg őket.

Isten a vulkánban

A NAPOK ÓTA zuhogó eső az egész Serengetit víz alá parancsolja, a gnúk éves vándorlása a történelem folyamán első alkalommal megfordul. Megkíséreljük a lehetetlent, és egy kevésbé járt útvonalon, északkeleti irányban próbáljuk elhagyni a parkot és megközelíteni a Nátron-tó vidékét. A vadőrök szerint az áradások miatt eltűnt hidak járhatatlanná tették az utat, de sofőrünk a beígért borraivaló reményében ennek ellenére elindul. Valóban nincs híd, mégis átjutunk. Igaz, mindkét oldalon csörlőzni kell a Land Rovern. A poros, kietlen Kráter-

A hegyekből lezúduló vizesés táplálja a rendkívül gyorsan párolgó Nátron-tavat.

7 napon túl
4.500 Ft/nap
1-7 napig
4.990 Ft/nap

Chevrolet Lacetti 1.6
gépkocsik klímával

Mobilesrent
info@mobilesrent.hu | www.mobilesrent.hu
HAUPERT MOBILES Kft.
1144 Budapest, Fogarasi út 195-197.
Telefon: 06-20 515-4020 | 06-1 273-0213
Fax: 06-1 383-8131

A MASZÁJOK

A MASZÁJOK Isten kiválasztott népének tartják magukat. Elődeik Egyiptom földjéről vándoroltak délre, miközben az ott élő, sötétebb bőrű népekkel keveredtek. Egyesek szerint, ha valóban harcias törzs lennének, akkor vándorlásaik során már rabszolgasorba hajtották volna a fekete lakosságot, és a környező törzsek sem erősödhetek volna meg ennyire. De ők csupán az életükbe beleszóló idegeneket nem szerették, így a rabszolgavadászokkal keményen szembeszálltak.

A KENYAI Nairobi környéki, kellemes klímájú területekről az első európai telepesek szorították ki őket. A legnagyobb maszáj közösségek ma is Tanzánia területén élnek. Egyedüli kiváltságuk, hogy a Ngorongoro óriás kráterének felföldjén, szabadon élhetnek, míg mások számára még az autóból kiszállni is tilos errefelé. Minden napjaikat átszövik a különféle rituálék, a fiúk életének például a legfontosabb része, mikor átesnek a beavatáson és a körülmetélésen. A törzsek tizenöt évenként harcosokat avatnak, ez alkalommal egy szál lándzsával, oroszlánvadászat közben bizonyítják harci képességeiket, de ezt manapság tiltják a szigorú természetvédelmi törvények. Szerencsére a maszájok soha nem vadásztak, így a körülöttük élő állatvilágot nem fenyegeti veszély.

A MASZÁJOK legnagyobb kincse a tehén, legfőbb táplálékuk a tehéntej. Húst is esznek, de a rituális ünnepek kivételével nem a saját jószágát. Állataik megkarcolt nyaki ütőeréből rendszeresen vért csapolnak, amit még melegen megiszznak vagy tejjel keverve, lopótök edényekben tárolnak. Hitük szerint ennek fogyasztása erőt ad a harcosoknak.

A maszájok színes ruhákba öltöznek, hatalmas fülbevalókat, színes gyöngy nyakláncokat és réz karókat viselnek.

felföld után az első, ami a szemünk elé kerül, az Ol Doinyo Lengai 2878 méter magas vulkáni kúpja. Első feljegyzett kitörése 1880-ban volt, legutóbb 1966-ban hallatott magáról, azóta folyamatosan „mosószódát” köpköd, ugyanis ez a Föld egyetlen aktív karbonátos vulkánja. Kitörései alkalmával a felszínre kerülő hamu és karbon a nedves levegővel érintkezve nátrium-karbonáttá, köznapin nevének szódává alakul.

A MASZÁJ marhapásztorok úgy hiszik, hogy istenük, Engai dörög a hegycsúcs kráterében, és aszály idején hozzá imádkoznak esőért. Úgy látszik, ezúttal meghallgatta őket, mert szinte minden nap zuhog az eső. A közeli Nátron-tó – mint a Nagy Hasadék-völgy oly’ sok tavának – vize erősen sós, hatalmas flamingó populációnak ad otthont. Partját a mély és széles, sós iszap miatt autóval nem lehet megközelíteni, így gyalogosan vágunk neki. Régen banditáktól hemzsegett a vidék, de mára újra biztonságos errefelé, az utat csupán elhullott kis flamingók tetemei szegélyezik. Egy közeli vízesésben lemoszuk magunkról az út porát, majd ismét Mto wa Mbu falu felé vesszük az irányt. Másnap egy bérelt kis repülőgép fedélzetéről búcsúzunk Afrikától. A hajnali napfény első sugaraiban fürdő

Kilimandzsáró felé repülünk, hogy megcsodáljuk az 5895 méteres vulkán maradék havát.

A fiatal maszáj fiúk hagyományos magasugró versenyeken mérik össze ügyességüket.

